

25 rokov

Zväzu vojakov Slovenskej republiky

Zväz vojakov Slovenskej republiky je nástupníckou organizáciou Zväzu vojakov z povolania ČSFR, ktorý nadväzoval na tradície zväzovej činnosti Zväzu Československých dôstojníkov a Zväzu Československých rotmajstrov. Tie boli ustanovené na Verejnej schôdzi delegátov 16. novembra 1918 vo Veľkej sále na Streleckom ostrove v Prahe. Ich mottom bol sľub „... že chcú a budú bojovať pre blaho mladej novej Československej armády“. Oba Zväzy po celú dobu od založenia až po rozbitie republiky Hitlerom zohrávali významnú úlohu vo formovaní dôstojníckeho a rotmajstrovského zboru, ich sociálneho postavenia a vlasteneckého presvedčenia.

Po skončení druhej svetovej vojny začali Zväzy svoju činnosť v armáde obnovovať. Nadväzovali na tradície zväzovej činnosti za prvej republiky, usilovali o ich samostatnosť, demokratické a paritné postavenie vo veliteľskom zbore. Po februárových udalostiach v roku 1948 bola činnosť Zväzov zakázaná.

V roku 1968 sa znova začala obnovovať činnosť Zväzov. Na jar vznikli dve centrá Zväzov. Na čele Pražského prípravného výboru bol pplk. NOVOTNÝ a Trenčianskeho pplk. RIŠKO, vo vojenských školách pplk. TALÁN. Obnova Zväzu sa úspešne rozbehla v ZVO a VVO. Vo vojenských školách nebola úspešná. Po vojenskej intervencii Varšavskej zmluvy členovia prípravného výboru boli v rámci „normalizácie“ z armády prepustení.

Nová nádej na obnovu zväzovej činnosti nastala po novembri 1989. V posádkach začali vznikať prípravné výbory pre založenie, resp. obnovu činnosti Zväzu vojakov z povolania. *Smernica NGŠ* – gen. SLIMÁKA – *pre prácu s vojenskými dôchodcami* vytvárala podmienky na vznik Klubov vojenských dôchodcov. Práve Kluby vojenských dôchodcov prostredníctvom svojich zástupcov, požiadali Federálneho Ministra NO genplk. Miroslava VACEKA, aby Zväz vojakov z povolania prijímal do svojich radov aj vojenských dôchodcov. To umožnilo rast klubov vojenských dôchodcov.

Zväz vojakov z povolania mal v roku 1992 viac ako 12 000 členov vo viac ako 500 kluboch, ktoré boli až do októbra 1992 riadené *Ústrednou Radou Zväzu vojakov z povolania ČSFR*, členom ktorej bol aj genmjr. Rudolf TVAROŽKA. Snahou vojakov z povolania bolo úsilie, aby sa Zväz vojakov z povolania stal odborovou organizáciou. To sa nepodarilo realizovať.

V priebehu prípravného obdobia na rozdelenie republiky a jej armády, skupina dôstojníkov Veliteľstva Východného vojenského okruhu pripravovala založenie Zväzu vojakov z povolania na Slovensku. Na 3. konferencii Zväzu vojakov z povolania ČSFR konanej v dňoch 11. – 12. októbra 1992 vo Vyškove, delegáti schválili rozdelenie Zväzu vojakov z povolania ČSFR na dve nástupnícke organizácie – Zväz vojakov z povolania Armády ČR a Zväz vojakov z povolania Armády SR.

Prípravný výbor pod vedením plk. gšt. Ing. Jána Hadača mal dôveru a všeobecnú podporu ministra obrany. Rozvinul širokú kampaň na rozvoj zväzovej činnosti a prípravu 1. snemu Zväzu vojakov z povolania Armády SR. „*Dohoda o spolupráci*“ medzi Ministerstvom obrany SR a Zväzom vojakov z povolania Armády SR, vytvorila dobré podmienky pre činnosť Zväzu. Zodpovedne pristupovali k tvorbe zákonov a ďalších legislatívnych noriem týkajúcich sa príslušníkov armády SR. Zväz mal zastúpenie v komisiách, ktoré pripravovali koncepciu sociálnej politiky pre príslušníkov rezortu obrany SR.

1. Snem Zväzu vojakov z povolania Armády SR sa uskutočnil 27. februára 1993 vo Vojenskej vysokej technickej škole v Liptovskom Mikuláši. Bola schválená organizačná štruktúra Zväzu, zavedenie členských preukazov a platenie členského príspevku. Vo Zväze bolo registrovaných viac ako 800 členov. Snem zvolil na dvojročné funkčné obdobie Ústrednú radu Zväzu vojakov z povolania a Kontrolnú a revíziu komisiu. Za predsedu Zväzu bol zvolený plk. gšt. Ing. Ján Hadač. Ústredná rada, tak ako je uvedená v zachovanom dokumente z tej doby, postupne organizačne a obsahovo rozvíjala svoju činnosť a usmerňovala prácu v kluboch.

- 26 -

Ú S T R E D N Á R A D A
Zväzu vojakov z povolania

Ing.	TVAROŠKA Rudolf	- Trenčín, Puškinova 2
1. pplk.	BAKO Ľubomír	- VSŠ PVO Lipt. Mikuláš
2. mjr.	BAŠTERNÁK Ľudovít	- MO SR, HÚ VOS Bratislava
3. pplk.	BULKO Jaroslav	- OVS Žiar nad Hronom
4. plk.	DRAB Andrej	- VVPŠ Bratislava
5. plk.	HADAČ Jan	- Hlavné tylo V A SR Trenčín
6. por.	HODERMARSKÝ Ján	- VÚ 9131 Nové Mesto n. V.
7. npráp.	HOLLÝ Milan	- VÚ 4709 Piešťany
8. Ing.	CHUDÝ Emil	- Lipt. Mikuláš, 1. mája 47
9. pplk.	KONČEK Ondrej	- VVLŠ SNP - ŠVSL Košice
10. pplk.	KOTIAN Michal	- ŠVS PVO Lipt. Mikuláš
11. mjr.	MACKO Ľubomír	- VVTŠ Lipt. Mikuláš
12. pplk.	MICHRINA Ján	- VDV Košice
13. Ing.	OŠVÁTH Peter	- Piešťany, Čsl. armády 24
14. pplk.	SCHREIBER Jozef	- VN Ružomberok
15. mjr.	ŠIŠKA Jozef	- VÚ 3853 Bratislava
16. pplk.	TKÁČ Vincent	- VF VŠDS Žilina
17. p.	ŽABKA Mikuláš	- Trenčín, Považská 70

Náhradníci do ÚR

1. p.	PLUČINSKÝ Peter	- Bratislava, Mudroňova 4
2. p.	DOMANSKÝ Boris	- Košice, Masarykova 17
3. mjr.	MALIŠKA Pavol	- VÚ 8498 Piešťany
4. p.	ŠUSTR Jiří	- Trenčín, Inovecká
5. kpt.	HRČKA Ľubomír	- VÚ 7515 Prešov
6. mjr.	TAŠKA Milan	- OVS Žilina

R E V Í Z N A K O M I S I A

1. mjr.	OVŠÁK Marian	- V A SR, OCHT VM Trenčín
2. por.	HAMAROVÁ Daniela	- VÚ 4990 Kuchyňa
3. kpt.	KUŠNÍRIK František	- VÚ 6199 Prešov
4. pplk.	SARVAŠ František	- VÚ 4800 Piešťany
5. mjr.	JAMRICH Dušan	- VÚ 3853 Bratislava
6. p.	STACH Jozef	- Trenčín, Inovecká 3
7. mjr.	DUROVSKÝ Jaroslav	- VÚ 7515 Prešov

Náhradníci do RK

1. npráp.	VLASATÝ Peter	- SVS PVO Lipt. Mikuláš
2. pplk.	KUKAN František	- VVLŠ Košice
3. pplk.	DIVINEC Bohuslav	- VÚ 6889 Nemšová

V materiáloch k 20. výročiu osláv vzniku ZV SR v roku 2013 sa mimo iného uvádza:

5. Snem sa konal 25. novembra 2003, kde bol schválený nový názov zväzu: „**Zväz vojakov Slovenskej republiky**“, boli spracované doplnky do Stanov, vytvorený nový znak

Zväzu. Bola zvolená nová Ústredná rada Zväzu, za prezidenta Zväzu bol zvolený plk. gšt.v.v. Ing. Michal BOHUNICKÝ. Vo Zväze bolo registrovaných 23 klubov vojenských dôchodcov s počtom členov 1817 a 3 kluby vojenských profesionálov s počtom 63 členov. Snem konštatoval pretrvávajúci nezájem profesionálnych vojakov o zväzovú činnosť.

7. Snem ZVSR sa konal 18. novembra 2009. Snem prijal *Programové zameranie Zväzu vojakov Slovenskej republiky pre ďalšie obdobie*, zmeny v Stanovách, v Rokovacom poriadku a v Smernici pre hospodárenie Zväzu vojakov SR. Bolo konštatované, že „Dohoda o spolupráci medzi Ministerstvom obrany SR a ZVSR je prínosom k vytvoreniu obojstranne prospešnej spolupráce Zväzu vojakov SR s Ministerstvom obrany Slovenskej republiky, Generálnym štábom Ozbrojených síl SR, Veliteľstvami síl, posádok a útvarov. Velitelia posádok a útvarov vytvárajú dobré podmienky pre činnosť klubov. Zväz má 32 klubov a 2140 členov. Za prezidenta Zväzu bol zvolený plk.gšt. Ing. Michal Bohunický, za viceprezidenta plk.v.v. RSDr Juraj Drotár, za členov ÚR Zväzu boli zvolení plk.v.v. Doc.Ing. Ján Maixner Csc., pplk.v.v. Ing. Václav Ovšák, pplk.v.v. RSDr. Ján Sporka, pplk.v.v. Marián Palai, pplk.v.v. Ing. Josef Limberk, pplk.v.v. Ing. Ján Paulech, mjr. Ing. Igor Štefko. Na prvom rokovaní Ústrednej rady Zväzu po 7. sneme bolo prijaté rozhodnutie o vytvorení elektronického komunikačného systému Zväzu. Systém má zabezpečovať vzájomnú komunikáciu a informáciu medzi Ústrednou radou, klubmi, aj širokou vojenskou a občianskou verejnosťou. Systém komunikácie a webovú stránku Zväzu zabezpečil predseda bratislavského klubu plk.v.v. Ing. Pavol Bada, ktorý sa zároveň stal aj jeho správcom. Komunikačný systém výrazne prispieva k obojstrannej informovanosti. Je zdrojom námetov i návrhov na činnosť Zväzu, ale predovšetkým indikátorom najdôležitejších potrieb v sociálnom zabezpečení vojakov a poberateľov dôchodku za výsluhu. Pre činnosť Zväzu je nenahraditeľným prostriedkom a zdrojom informácií. Je dôležité zdôrazniť, že v rámci vojenských zväzov štátov V-4 takýto funkčný informačný systém má len Zväz vojakov SR. Za jeho zriadenie, správu a činnosť patrí poďakovanie jeho webmajstrovi.

Na základe podpísanej Dohody o spolupráci s ministrom obrany SR môže Zväz efektívnejšie rozvíjať svoje aktivity v prospech svojich členov. Má možnosť podieľať sa na tvorbe legislatívy v prospech vojakov a vojenských dôchodcov. Ministerstvo obrany SR poskytuje Zväzu informácie o zmenách celoslovenského charakteru a jednotliví velitelia informujú členov Zväzu o zmenách v dislokáciách vojsk. Na základe tejto dohody na jednotlivých veliteľských stupňoch je možné vytvárať podmienky na poskytovanie konzultačných a poradenských činností v pracovnoprávnej problematike v prospech veliteľov a Zväzu. Pre kultúrne a rekreačné činnosti je možné poskytnúť vozidlo, ale aj priestory ozbrojených síl. Zväz uzavrel tiež Zmluvu o spolupráci s Vojenskými zdravotníckymi zariadeniami a.s., na základe ktorej sú dôchodcom - členom Zväzu, poskytované zľavy v jeho zariadeniach na ubytovanie a zdravotné procedúry po predložení „Cestovného pasu vojenského dôchodcu“.

Jednou z najdôležitejších celozväzových aktivít Zväzu vojakov SR je „Medzinárodný vojenský výstup na KRIVÁŇ“. Jeho tradícia sa odvíja od roku 1995, kedy sa uskutočnil jeho zakladajúci ročník. Okrem Medzinárodného vojenského výstupu na Kriváň, Zväz organizuje aktivity, ktoré obohacujú záujmovú činnosť členov. Takto od roku 2006 žilinský klub organizoval vedomostné, turisticko - poznávacie zájazdy „Po stopách 2.čs.pdb. v SNP s prechodom Chabenca“, „Po stopách holokaustu“, alebo poznávací zájazd „Po stopách Anthropoidu“ s účasťou na pietnom akte v Prahe venovanom padlým výsadkárom tejto vojenskej operácie. Kluby v Leviciach a Kežmarku každoročne organizujú strelecký prebor v streľbe z ručných zbraní. Družstvo Klubu vojakov z Nového Mesta n/ Váhom reprezentuje Zväz na Medzinárodnom prebore v streľbe z ručných zbraní, ktorý organizuje Svaz vojaků z povolání Armády České republiky vo Vyškove.

Na záver :

Nie je cieľom autora v tomto krátkom článku hodnotiť činnosť Zväzu, i keď k obdobiu po 8. sneme (od 28. novembra 2013) má dostatok podkladov, bolo by to subjektívne hodnotenie, preto iba dodáva:

Zväz vojakov Slovenskej republiky je nástupníckou organizáciou Zväzu československých dôstojníkov a Zväzu československých rotmajstrov, teda tradícia združovania vojakov na našom území je už takmer 100 ročná.

Vyjadrujem pri príležitosti 25. výročie vzniku ZV SR úctu všetkým, pre ktorých vojenská služba bola poslaním obrancu vlasti, národa a ním vytvorených hodnôt.

Plk. v.v. Ing. Pavol Bada